

Pieni Puukello

3/2015

**HELSINGIN YLIOPISTON KARIJALAISEN OSAKUNNAN
ÄÄNENKANNATTAJA VUODESTA 1916**

Pieni Puukello 3/2015

- 3 Pääkirjoitus
- 6 Q-palsta
- 8 Helsingin helmet
- 12 Jaaritelma
- 14 Yllärikysely
- 16 Ääninen ja matka Marien maille
- 18 Nokkahuilun soitosta
- 20 Elokuva-arvostelu: Häiriötekijä
- 22 Ubi sunt qui ante nos fuerunt

Mitä on muutos?

Syksyn myötä arki painaa päälle. Vauhdikas maailmanmeno ja ainainen muutos ovat palanneet silmiemme eteen kesän lomailun ja turvallisen muuttumattomuuden jälkeen. Niin Suomessa ja kuin maailmalla tulevaisuus näyttää ajoittain hyvinkin epävarmalta ja synkältä. Taloustieteen opiskelusta ja ajoittaisesta päivänpolitiikan seuraamisesta huolimatta olen vuoden mittaan lehteä kirjoittaessani pyrkinyt pysymään talouspoliittisten kannanottojen ulkopuolella. Vaikka muutokseen Suomessa liittyvät ainakin tällä hetkellä voimakkaasti valtiontaloutta ja työelämämuutoksia koskevien päätösten vaikutukset, jätän tälläkin kertaa talouspolitiikan ulkopuolelle tästä kirjoituksestani niin suurelta osin kuin vain kykenen.

Riippumatta siitä ovatko nyt Suomessa esillä olevat muutokset oikeansuuntaisia vai eivät, ne herättävät epävarmuutta tulevaisuudesta. Muutos saattaa ahdistaa, jopa pelottaa. Haluan kiinnittää huomioni siihen, mitä muutosvalmius ja yhtä lailla sopeutumiskyky on. Milloin muutosta on paikallaan vastustaa ja milloin muutoksen vastustaminen ylipäätään järkevää. Olennaista on mielestäni arvioida, voiko muutokseen itse vaikuttaa tai voiko siihen vaikuttaa isomman ihmisjoukon voimin. Kysymys on varmasti hyvin henkilökohtainen ja herättää tuntemuksia, ellei näin yleisen pohdinnan osalta niin ainakin konkreettisten muutosten tapahtuessa. Eikä vähiten siksi, että muutokseen reagointi edellyttää hyväksymään, että maailma on jollain tavalla peruuttamattomasti muuttunut.

Muutoksen vastustaminen ei ole välttämättä pahasta. Muutoksen myötä oma tai isomman ihmisjoukon asema saattaisi heikentyä. Kuka olisi valmis hyväksymään sellaista? - Tuskin kukaan vapaaehtoisesti. Aina muutos ei ole toivottava. Vaikka aika usein kultaa muistot, ei kaikki muutos ole hyvästä. Mutta entä kun oman tai toisen ryhmän edut ovat ristiriidassa isompaan perspektiiviin nähden?

Yleinen etu on vaikeasti käsitettävä termi, joten vältän käyttämästä sitä. Sen sijaan käytän termiä enemmistön etu. Etu joka tuo joukon enemmistölle positiivisia vaikutuksia. Länsimaisen demokratian kulmakiviä on enemmistön demokratia päätöksenteossa. Toisaalta mitään ihmisjoukkoa ei saisi asettaa kohtuuttomaan asemaan yhteiskunnassa. Koska etuihin liittyy aina arvonäkökulmia, on eduista vaikea puhua yksiselitteisesti. Haluan silti tuoda esiin muutaman ajatukseni: Muutosta ei pidä vastustaa vain periaatteen vuoksi. Muutoksen myötä voi vasta vuosienkin kuluttua avautua uusia mahdollisuuksia joita aiemmin ei ole ollut nähtävissä. Toisaalta muutos voi olla niin välttämätön, ettei paluuta vanhaan ole. En tarkoita muutoksen välttämättömyydellä politiikan retoriikkaa tekemisen pakosta, vaan paljon laajempia globaaleja muutossuuntia, kuten digitalisointia, keskiluokkaisten töiden karkaamista Aasiaan, väestön ikääntymistä tai käsillä olevaa pakolaiskriisiä nyt muutamia mainitakseni.

Globaalit muutossuunnat osuvat muutoksen ytimeen. Ne ovat yksittäiselle ihmiselle taikka jopa kokonaiselle kansakunnalle suuria kompleksisia ilmiöitä. Muutoksia, jotka ovat kenties jo tapahtuneet tai jotka joka tapauksessa tulevat mullistamaan maailmaamme. Miten asemoitua niin, että muutoksen jälkeenkin elämä jatkuu raiteillaan. Asemoitua niin, että muutos ei olisi niinkään isäntä talossa, vaan renki, joka tuottaa hyvinvointia myös tulevaisuudessa - helpommin sanottu kuin tehty. Maailmassa on hyvin paljon epävarmaa. Kuitenkaan mikään ei ole niin varmaa kuin muutos.

- Tatu -

Syksyn tapahtumat

14.11. Praasniekat

6.12. Itsenäisyyspäivä

12.12. Saunailta DGO:lla

Michel Houellebecqin uusi romaani *Alistuminen* ilmestyi suomeksi syksyllä. Jälleen keran markkinavoimat määrittävät kaikkea, ja elämän arvo on aina mitattavissa. Raha ja seksi ohittavat aina minkäänlaiset ylevämmät arvot.

Sekä liberalismi että konservatismi ovat Houellebecqin analyysissa ajautuneet umpikujaan – liberalismi on nivuslämmintä humanismia, konservatismi taas on ottanut islamin omakseen, koska se on aatteen viimeinen mahdollisuus. Jos uskontoa täytyy vaihtaa säilyttääkseen vallan ja omaisuuden, se vaihdetaan kyllä. Kristinuskosta jäljellä on enää arvotyhjiö, jota ei täytä mikään, vaikka kuinka yrittäisi.

Kaikessa on kyse rahasta. Suomessa saarnataan enää kovuuden evankeliumia. Ei ole rahaa turvapaikanhakijoiden majoittamiseen. Leireille siitä! Mitä huonommin työttömillä menee, sen parempi. Itsepä ovat ahdinkoonsa joutuneet. Kunhan jollain menee huonommin kuin minulla, on todellisuus edes jotenkin siedettävissä.

Oskari Onninen kirjoitti lokakuun *Ylioppilaslehdessä*, että Houellebecqin pessimismi on helppo siirtää myös Suomeen, mutta että Suomessa sille on vastavoima, jonka olemassaoloa Houellebecq ei myönnä.

”Luterilaisen kirkon arkkipiispa Kari Mäkinen on ainoa valtaapitävä, joka on ääneen huolissaan yhteiskunnan eettisen perustan romahtamisesta ja kansainvälisen talouden

vaatimusten säälimättömyydestä. Hän puolustaa vähemmistöjen oikeuksia ja naispappeutta”, Onninen kirjoittaa ja pukee sanoiksi sen, jota olen itsekin pohtinut jo pidempään.

”Ja mikä tärkeintä, kirkko puhuu arvoista, jotka voi ja haluaa allekirjoittaa ilman sen kummempaa jumalsuhdetta. Mihin sitä tarvittaisiinkaan – luterilaisuus on ennen kaikkea maallistumisen uskonto”, Onninen jatkaa. Ikisuosikkini Albert Camus (1913–1960) sanoi sen jo aikoja sitten: ei tarvitse olla uskovainen arvostaakseen ja kunnioittaakseen kristityistä ensimmäistä.

Hän ei tuominnut. Sen sijaan hänen nimissään on kyllä tuomittu, kuten Camus kirjoittaa Putoamisessa.

”Hän sanoi langenneelle naiselle lempeästi: ’En minä sinua tuomitse!’ Mutta siitähän he välittäisivät! Vielä mitä, he kyllä tuomitsevat eivätkä vapauta ketään. Siitä saat palkkasi Herran nimeen. Herran? Ei hän, ystäväni, niin paljoa pyytänyt. Hän tahtoi vain, että häntä rakastettaisiin, ei muuta.”

Ottakaamme mallia Kari Mäkisestä! Hän on Suomessa se, mistä ateisti Camus puhui Latour-Maubourgin dominikaaniluostarissa vuonna 1948:

”Maailma odottaa kristityiltä juuri sitä, että kristityt puhuisivat, kirkkaalla ja selvällä äänellä, että he esittäisivät tuomionsa sillä tavalla, ettei epäily, ei koskaan pieninkään epäily saisi jalansijaa yksinkertaisimmankaan ihmisen sydämessä. Heidän on irrottava abstraktisuudesta ja asetuttava tämän päivän historian veristen kasvojen eteen. Me tarvitsemme sellaista ihmisryhmää, joka on päättänyt puhua selvästi ja maksaa hengellään.

Kun espanjalainen piispa siunaa poliittisen teloituksen, hän ei ole enää piispa eikä kristitty eikä edes ihminen, hän on koira, aivan kuin sekin, joka jonkin ideologian huipulta käskee tämän teloituksen tapahtua tekemättä itse sitä työtä. Me odotamme ja minä odotan, että ne yhdistyisivät, jotka eivät halua olla koiria ja jotka ovat päättäneet maksaa sen hinnan joka on maksettava, jotta olisi hiukan enemmän kuin koira.”

HELSINGIN HELMET

Siellä, missä arki pyörii tuttuja ratojaan, ei kiireessä aina tule mieleen kokeilla uusia pyöräreittejä ja käydä kantakahvilan sijasta naapurikorttelin teehuoneessa. Helppo tapa tuoda yksi ilahduttava asia stressaavimpaankin viikkoon on tehdä tai kokea jotain uutta.

Suomessa on osattu aikojen saatossa tuhota kauniita historiallisia rakennuksia ja rakentaa tilalle rumia pystyyn homehtuvia elementtitaloja. Silti täällä on yhä paikkoja, joissa voi nautiskella menneiden aikojen estetiikasta ja arkkitehtuurista. Helsingin keskustaan on myös muutamassa vuodessa nousunut monta uutta viihtyisää kahvilaa ja ravintolaa, joista yhä useammalla on oma persoonallinen profiilinsa. Tässä lyhyesti esiteltynä muutama Helsingin tunnettu ja vähemmän tunnettu helmi, joissa vieraillemalla saa niin vanha kuin tuorekin helsinkiläinen uutta henkeä harmaisiin ja loputtomiin taaskaamaanantai-päiviinsä.

RAVINTOLAT

Sandro / / / Tehtaankatu 34D

Sandro on hintalaatusuhteeltaan yksi Helsingin parhaista ravintoloista, alikirjoittaneen henkilökohtainen suosikki. Parilla kympillä saa todella hyvää ruokaa, ja myös kasvissyöjille löytyy listalta useampi vaihtoehto. Niin paljon uusia makuja yhdellä lautasella! Ravintolan viihtyisyysaste ++: ei yhtään räkälä, ei liian hieno - juuri sopiva monessa suhteessa. Olutvalikoimat kattavat ja palvelu ystävällistä.

Kitch / / / Yrjönkatu 30

Helsingin ydinkeskustan burgervaihtoehto Sky Expressille ja Barbarossalle. Kohtuuhintaiset ja hyvät burgerit ja pari mukavaa sohvaa kattava sisustus. Miinuspuolena on pienehkö tila, joka muuttuu päiväsaikaankin täynnä ollessaan helposti meluisaksi.

Kuvituskuva, Lähde: Communism in Romania Photo Collection

Bar 9 / / / Uudenmaankatu 9

Bar 9 on punavuorelaisen luottobaari ja –ravintola ja Rautatien torin liepeillä pyörivällekkin vielä kivuttoman matkan päässä. Listalta löytyy muun muassa wokkeja, hampurilaisia ja leipiä. Seinillä roikkuu vaihtuvia taideteoksia, joita voi kylläisellä vatsalla ja parin kaljan jälkeen rohkaistuneena ostaa kotiseinälle asti. Paikan ainoa huono puoli on toimimaton ilmastointi ja keittiöstä tuleva rasvan käry - ei siis ykkösiä ylle tänne tullessa.

Silvoplee / / / Toinen linja 7

Kasvissyöjän unelma! Upea kattaus mitä erilaisimpia kasvispöperöitä "maksan minkä syöt" –periaatteella. Viidellätoista eurolla saa oikein täyttävän annoksen. Tiedosta huolimatta on siltikin olemassa suuri riski innostua kahmimaan lautaselle kaikkea värikästä ja ihanaa, jolloin annoksen hinta salakavalasti saattaa nousta suunniteltua korkeammaksi...

BAARIT & KAHVILAT

Kuvituskuva, Lähde: Russell Lee for Farm Security Administration WPA

Bar Favela / / / Mechelininkatu 13

Töölön hienostoytimessä sijaitsee kaupunginosan cooleimmaksi baariksi itseään tituleeraava "ghetto". Favelassa soi hyvä musiikki, baarikansan ympärillä loistavat värikkäät seinät ja tiskiltä saa tilattua iltamyöhään asti myös salaatteja tai vaikkapa kalakeittoa!

Taikalamppu / / / Torkkelinkatu 21

Kallion kummallisin kahvila on syytä kokea vähintään kerran Helsingissä asuessaan. Paikka on sisustettu boheemisti kaikenlaisilla neulomuksilla ja mikäli kahvin lisäksi haluaa syötävää, päivittäin vaihtuva leivosvalikoima on kysyttävä myyjältä erikseen. Kahvilassa soivasta musiikista ei koskaan tiedä etukäteen: yhtenä päivänä kaiuttimista raikaa venäläinen kansanmusiikki, seuraavana paikalle on kokoontunut laulamaan kahvilan pitäjän ystäviä laulamaan yhteislauluja.

Rupla / / / Helsinginkatu 10

Ruplassa yhdistyy taidegalleria, esiintymistila, design(silmälasi!)putiikki ja kahvila, jonka huonekalut ovat yhtä lailla myynnissä. Tänne voi mennä kaikenlaisen tarpeen iskiessä.

Cafe Regatta / / / Merikannontie 10

Kauniina päivänä ei ole parempaa tekemistä kuin juoda kahvit ulkona meren rannalla. Samalla voi käydä tsekkaamassa yhden helposti Helsingissä asuvalta unohtuvan, mutta turistien suosikkikohteen - Sibeliuksen monumentin.

KULTTUURIKOHTEET

Elokvateatteri Orion / / / Eerikinkatu 15

Mikäli Finnkinon leffasyksy ei innosta, Eerikinkadulta löytyy oiva vaihtoehto: Kansallisen audiovisuaalisen instituutin elokvateatteri Orion. Liput ovat yleensä kuuden euron luokkaa ja ohjelmistossa on välillä todellisia helmiä. Orionissa on viime aikoina pyörinyt muun muassa Sound of Music sing along –esitys... Itse teatteri on yksi Suomen vanhimmista (ensimmäiset elokuvat ovat pyörineet tuolloin vielä Bio Athena –nimellä toimineessa tilassa jo vuodesta 1927) ja edustaa tyyliään suomalaista art décoa parhaallaan.

Nykytaiteen museo Kiasma / / / Mannerheiminaukio 2

Nykytaiteen museomme sivuilla komeilee aivan selkeästi lukeva, mutta silti harvan silmiin osunut tieto, että joka kuukauden ensimmäisenä perjantaina museoon on kaikille ilmainen pääsy. Täydellinen mahdollisuus käydä tsekkaamassa meneillään olevat näyttelyt tarvitsematta jättää paria opiskelijalounasta väliin.

Rikhardinkadun kirjasto / / / Rikhardinkatu 3

Rikhardinkadulla sijaitsee yksi Helsingin vanhimpia ja komeimpia kirjastoja, joskin Kansalliskirjasto ja Kallion kirjasto tarjoavat tilojen näyttävyudessa kovan vastuksen. Kaartinkaupungin uusrenessanssirakennus valmistui vuonna 1881 kivenheiton päähän Esplanadin puistosta. Lainattavien kirjojen valikoimansa lisäksi Rikhardinkadun kirjasto tarjoaa upeat puitteet ja monia suojaisia sopukoita joissa rauhassa syventyä tenttikirjoihin tai kirjoittaa esseitä.

Yrjönkadun uimahalli / / / Yrjönkatu 21b

Suomen ensimmäinen ja vanhin yleinen uimahalli on tunnettu siitä, että perinteisesti siellä on uitu alasti. Naisilla ja miehillä on Yrjönkadulla omat uintivuoronsa. Klassista arkkitehtuuria edustavassa upeassa tilassa on kaksi kerrosta, joista alemmasta löytyvät pukukaapit ja allas. Toisesta kerroksesta voi ostaa itselleen tyylikkäästi oman lepohtin ja tilata kahvilasta virvokkeita elähdyttäneen kroolaukokokemuksen päätteeksi ja elää oman elämänsä "jo muinaiset roomalaiset" -hetken.

Kuvituskuva, Lähde: Meri Lauri: Tauno Pauli. Helsinki: Otava, 2008

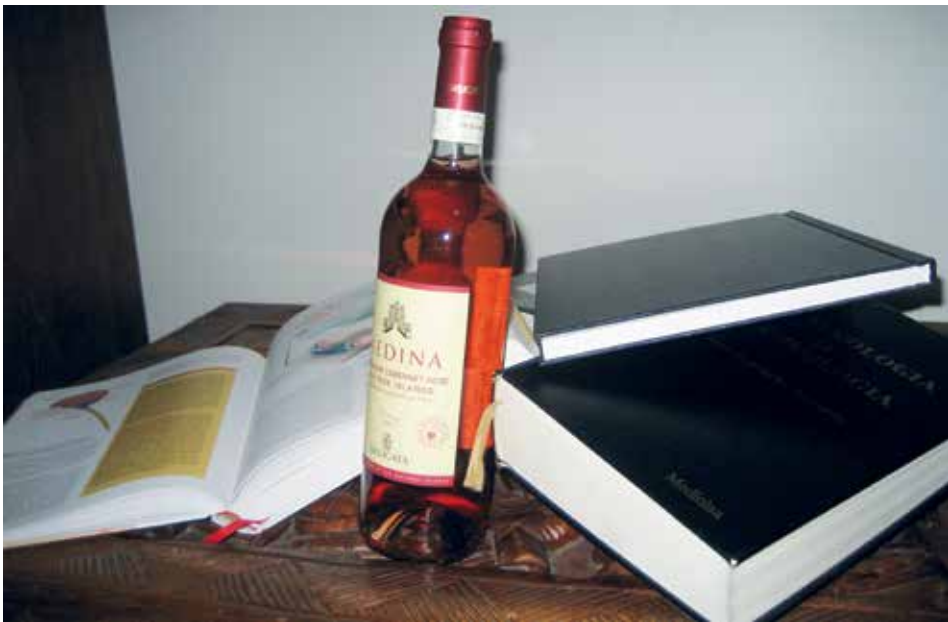
- Jaaritelma -

Olen tavannut ihmisiä, jolle tenttikirjojen lukeminen ei ole ongelma, mutta kaikenlainen kaunokirjallisuus pelkkiä painomustetahroja paperilla. Heille tietoa käsittelevä kuiva teksti ja sen paljas sanoma välittyvät ongelmitta, mutta minikäänlainen mielikuvitusta vaativa, rehevänä tulkintoja ja vivahteita sinne tänne versova fiktiivinen teksti ei avaudu. Tekstille ei suoda aikaa ja kiinnostusta, joten sen salattu maailma jää näiden lukijoiden ulottumattomiin. Sanat, niiden muodostamat lauserakenteet ja tekstin kokonaisuudet eivät ole ongelma. Ne ahkerat tenttijät kyllä hallitsivat. Syy lähes täydelliselle sokeudelle kaunokirjallisuutta kohtaan piilottelee jossakin muualla.

Uutisten perusteella peruskoulun läpi kulkee kasvava joukko lapsia, jotka ovat vaarallisen lähellä lukutaidottomuutta. Vähemmän huomiota osakseen on saanut lukemisen laajempi uhka. Kirjallisuus kilpailee ihmisten vapaa-ajasta yhä useampien viihteen eri muotojen kanssa. Niitä yhdistää paitsi sähköisyys, myös kipinän kaltainen malttamattomuus; matala aloitus- ja lopetuskyky. Houkutelakseen yhä enemmän ihmisiä viihde muotoutuu suoraviivaisemmaksi, yhä vähemmän panostusta vaativaksi. Kärsivällisyys ei ole hyve, jonka varaan viihde uskaltaa rakentaa. Sen arkkityyppi on yksikätkäinen rosvo, rahapeliautomaatti, jonka käyttämiseksi tarvitaan vain muutaman sekunnin opettelu ja jonka tuotama tyydytys (tai tappion karvaus) on välitöntä ja mekaanisen yksinkertaista. Kuka tahansa ymmärtää kolmea sitruunaa.

Jatkuvien kaupallisten ärsykkeiden pommituksessa uutuuttaan hohtava, välitön viihde on väistämättä etulyöntiasemassa. Ihmisten lukutaidottomuus ei, vielä, ole vakava ongelma Suomessa, vaan kyse on kirjallisuuteen kohdistuvan laajemman kiinnostuksen puutteesta. Ihmisistä on tullut lukutahdottomia. Taito jota ei käytetä unohtuu ja kyky jota ei kaivata jää hankkimatta tai puolitiehen. Internet tarjoaa valtavan määrän tekstiä luettavaksi, mutta suurin osa siitä on useimmiten Facebook-viestintää tai kiireellä heti tarjolle tungettua uutisointia, joiden kieli on köyhää tai suorastaan rappeutunutta. Tähän tyytyminen kaventaa lopulta ihmisen kykyä ilmaista itseään ja ymmärtää ilmiöitä ympärillään. Diktatuurit ja ääriilikkeet ovat hyvästä syystä taipuvaisia heti ensimmäisenä määrittelemään miten ihmiset käyttävät kieltä. Mitä kapeampaa on ilmaisu, sen helpompaa ihmisiä on manipuloida.

Välittömämpi ongelma on kuitenkin mielikuvituksen köyhtyminen. Kokonaisia kansien väliin mahtuvia maailmoja – suoranaisia ihmeitä – jää tavoittamattomiin. Audiovisuaalisuus vaikuttaa äkkiseltään kokonaisvaltaisemmalta, mutta on lopulta omaan mielikuvitukseen verrattuna köyhempi ilmaisukeino teknisine rajoituksineen. Lukijan tulee vain luottaa itseensä ja antaa mielelleen omaa aikaa, vailla häiriötekijöitä. Se riittää ja sen kukin ansaitsee.

Yllärikysely kahdelle pahaa aavistamattomalle osakuntalaiselle

Nimesi ja ikäsi?

- Jarkko Kontiainen, 22 vuotta

Milloin tulit osakunnalle?

- Syksyllä 2013, vaalikokoukseen părăhdin paikalle.

**Mikä on ollut paras fuksitapahtuma tänä syksynä tähän mennessä?
Miksi?**

- Fuksiaiset, mielettömän hyvä meno sekä suuri määrä fukseja, jotka olivat myös menossa mukana ja panostaneet tapahtumaan osallistumisessa.

Miten kuvailisit tämänhetkisiä opintojasi?

- Noh.. Kyllähän ne etenevät, hitaasti mutta varmasti. Näitä yleissivistäviä opintoja matikasta, taloustieteestä, tilastotieteestä, oikeustieteestä, ja tietojenkäsittelytieteestä alkaa kohta olla riittämiin, voisi alkaa harkita pääaineeseen siirtymistä.

Mikä on parasta syksyissä?

- Kaikki harrastusmahdollisuudet heräävät henkiin kesähorroksesta, on taas millä täyttää kalenterinsa.

Valitse yksi kirja, joka sinun mielestäsi jokaisen pitää lukea ainakin keran elämässään. Minkä kirjan valitset?

- Väinö Linnan Tuntematon sotilas. Isänmaallinen, historiaa sisältävä teos, joka auttaa ymmärtämään millaisen ponnistuksen miehet ja naiset ovat tämän maan edestä tehneet. Näin ollen meillä nuorilla on nyt vastuu ja velvollisuus puolestamme pitää huolta tästä kallisarvoisesta maasta parhaan kykymme mukaan.

Nimesi ja ikäsi?

- lina Laak, 21 vuotta

Milloin tulit osakunnalle?

- Tulin osakunnalle ensimmäisen kerran tänä syksynä, joten olen vielä ihan uusi tulokas.

Mikä on ollut paras fuksitapahtuma tänä syksynä tähän mennessä? Miksi?

- Paras (ja tähän mennessä vielä ainoa) fuksitapahtuma oli DGO:n fuksiaisit. Meillä oli ihana Karjalainen joukkue ja meillä oli tosi hauskaa.

Miten kuvailisit tämänhetkisiä opintojasi?

- Toinen vuosi oikeustieteellisessä aluillaan ja enemmän luettavaa kun laki sallii (heh heh).

Mikä on parasta syksyssä?

- Parasta syksyssä on miljoonat opiskelija- ja osakuntabileet. Syksyt ovat aina ihanan kiireisiä ja uusien ihmisten tapaaminen on mahtavaa!

Valitse yksi kirja, joka sinun mielestäsi jokaisen pitää lukea ainakin kerran elämässään. Minkä kirjan valitset?

- Joku ihana vanha klassikko, vaikkapa Bram Stokerin Dracula tai Mary Shelley'n Frankenstein.

ÄÄNINEN JA MATKA MARIEN MAALLE

Neljän muusikon ydinryhmän ympärille perustettu uusi kollektiivi nimeltä Ääninen toteutti viime elokuussa laajamittaisen kiertueen Itä-, Pohjois- ja Keski-Suomessa. Itse toimin yhtyeen huulistina ja sain täten olla todistamassa taiteen, tieteen ja politiikan yhteen nivovan esityksen kulkua halki Suomen. Kiertueen otsikko oli Matka marien maalle, ja tämä 14 eri paikkakunnalla toteutettu esitys sisälsi uutta musiikkia, videotaidetta, marin kielistä runoutta sekä Meeri Koutaniemen Marin tasavallassa ottamista kuvista koostetun näyttelyn.

Matka marien maalle johdatti yleisön kaukaiseen, vieraaseen maahan kieli-sukulaistemme luo. Matkalle lähdettiin sävellyksellä, joka hämärtää menneen ja nykyisyyden välistä rajaa; Georg Friedrich Haasin teos Tria ex uno alkaa 1500-luvun musiikilla, joka vähitellen muuntuu uudenaikaiseksi sointimaailmaksi. Erilaisten mielleyhtymien sekoittuessa yleisö pääsi sukeltamaan kuvitteelliselle matkalle kohti useimmille ennestään tuntematonta Marimaata, joka esittäytyi heille illan aikana kuvien ja ikivanhan kielen muodossa yhdistyneenä Äänisen luomiin uusiin sävelteoksiin. Esityksen jälkeen paljastettiin Meeri Koutaniemen valokuvanäyttely, joka antoi esityksen aikana syntyneiden mielikuvien ympärille hivenen konkretiaa.

Matka marien maalle – esitys ei esitellyt pientä vähemmistökansaa perinteisten kansallisruokien, -pukujen tai -laulujen kautta, vaan pyrkimyksenämme oli osoittaa, että valtakulttuurien varjoon jäänyt kieli ja sen puhujat ansaitsevat tulla tuoduiksi esille myös nykyaikaisen taiteen keinoin. Henkilökohtaisesti minulle kiertue oli suuri voitto sen tehdessä todeksi, ettei nykytaidetta ole tarkoitettu ainoastaan galleriatiloihin ja kiiltäville konserttilavoille kapean kulttuurieliitin joukon nautittavaksi. Vaikeaksikin mielletty nykymusiikki soi aivan uudella tavalla puupirteissä, eivätkä käymiemme keskustelujen mukaan sävelet jääneet millekään mahdottomalle yläpilvitasolle ihmisten saatua esitykselle jonkin sortin lukuohjeen, eli tässä tapauksessa mariteeman ja aihetta avaavan käsiohjelman.

Valokuvanäyttelyn avaaminen soivan osuuden jälkeen mahdollisti harvinaisen mahdollisuuden purkaa juuri koettua esityksen jälkeen yleisön kanssa. Esityksissä kävijät olivat harvinaisen heterogeeninen joukko niin marin kielestä ja kulttuurista kiinnostuneista meidän esiintyjien nuoriin ystäviin kuin perinteisiin konserttikävijöihinkin. Usein saimme palautteeksi jotain sen kaltaista, ettei kuulija x juuri tämänkaltaista musiikkia ollut aiemmin kuullut, mutta esitys oli ollut silti voimakas ja kiinnosta kokemus. Matka marien maalle toteutti tyydyttävällä tavalla eri taiteenlajien, kielen ja yhteiskunnallisen viestin sulautumisen yhteen, ja yhdisti samalla joukon eri lähtökohdista esitykseen saapuneita ihmisiä.

Esityksen lähtökohtana oli suomen sukulaiskielen marin ja sitä puhuvan kansan kulttuurin tunnettavuuden lisääminen. Sen lisäksi kiertueen järjestämisen yksi tärkeimmistä sanattomista viesteistä liittyi kiertueemme maantieteellisiin lähtökohtiin. Tällä hetkellä Suomen kulttuuri- ja taidekentällä vallitsee huomattavan suurta painoa ja arvoa Etelä-Suomen tapahtumille asettava ilmapiiri. Helsingistä katsottuna maamme kiinnostavat uudet avaukset tapahtuvat taiteessa vain harvoin Turku-Tampere -akselin pohjoispuolella eikä muualla Suomessa taiteilijana työskentelyä nähdä usein edes vaihtoehtona. Huolestuttavaa on, että muun Suomen kulttuurielämää ja oikeastaan kaikkea muutakin elämää ajetaan tällä hetkellä politiikassa, uskomatonta kyllä keskustahallituksen kaudella, rajua vauhtia alas koko idän junaliikenteen jäädyttämisuhkailujen ja muiden urbaanin elämän hakijoita etelään ajavien päätösten myötä. Faktat tiskiini: totuus on se, että Helsingin alueen ulkopuolella asuu Suomen väestöstä neljä viidesosaa. Millä perusteella näillä alueilla ei muka asu kulttuurista ja taiteesta ja toimivasta joukkoliikenteestä kiinnostuneita ihmisiä?

Tietenkin asuu, ja tämä juuri kiertueen aikana konkreettisesti todistettiin. Korkealla laadulla kiinnostava taiteellinen sisältö ei ole ainoastaan Helsingin kulttuurikeraman etuoikeus, vaan Itä-Suomi ansaitsee sen vakavasti ottavia tekijöitä. Suomi on täynnä toinen toistaan eksoottisempia ja idyllisempiä paikkoja ja tiloja, jotka vain odottavat ihmisiä tekemään niistä arvosiaan paikkoja järjestämällä tapahtumia ja ottamalla ne haltuun uusia yhteisöjä luoviksi tiloiksi. Tulevina vuosina Ääninen tulee antamaan yhteiskunnallisesti tärkeille ja vaie(nne) tuille aiheille äänen ja rakentaa tieteen ja taiteen yhteistyön avulla moniäänisempää yhteiskuntaa sekä moninapaisempaa Suomea, jossa tulevaisuudessa Outokumpu ei ole enää ”jossain Lapissa” vaan Suomen toisen, parin miljoonan asukkaan Jyväskylä – Kuopio – Joensuu –kolmion ytimessä, jossa paikallisjunat kulkevat ja kulttuuri kukoistaa.

Nokkahuilun soitosta

Minua pyydettiin kirjoittamaan jostain omaan alaani liittyvästä itseä kiinnostavasta aiheesta. No, musiikin puolellahan olisi vaikka mitä aivotutkimuksesta ja äänifysiologiasta gregorianiikkaan ja spekulatioihin 440Hz:n käyttöön liittyvästä salaliittoteoriasta (koska ennen vanhaanhan a1 taajuus oli jotain 432Hz) mutta ei mennä niihin! Aiheeksi valikoitui nokkahuilunsoitto, sillä olen juuri aloittanut sen ikään kuin harrastuksena.

Olen onnekas ja saan soittotunteja SibAn puolesta ja lisäksi minun onnistui ostaa käytettynä puiset huilut - sopraano ja altto. Ne ovat huippuhienot, niiden säilytuspussukoista tulee mieleen Robin Hood ja puu materiaalina on kaunis, lämmin, orgaaninen ja ajaton, ja niitä hoidetaan öljyämällä manteliöljyllä. Hifistelyä!

Filosofia tässä taustalla on se, että kun yleensä kaiken pitää jollain tavalla hyödyttää yhteiskuntaa, ammattikuntaa, omaa urakehitystä tai ainakin sosiaalista asemaa niin halusin vastapainoksi jotain, jonka tarkoitus EI ole hyödyttää minua millään tavalla. Ainakaan suoraan. Ja sitten tarjoutui mahdollisuus saada vähän nokkistunteja koulun puolesta huippuopettajalta. Kyllä kiitos! Idea on siis, että ihan vain uuden oppimisen ilosta aloitan tämän. En ehkä koskaan esiinny nokkahuilistina mutta sillä ei ole merkitystä (tai no, ehkä osakunnan itsenäisyyspäiväjuhlassa...) Kyse ei siis ole siitä, etten arvostaisi kyseistä soitinta, päinvastoin! Kerrankin on tilaisuus tehdä jotain tulostavoitteista vapaana!

Nokkahuiluhan on siis kaikessa yksinkertaisuudessaan puinen tai muovinen kolmesta osasta koostuva putkilo, jossa ei ole yhtään liikkuvaa osaa (siis niitä läppiä mitä vaikka klarinetissa on). Äänenkorkeuksien vaihtelu saadaan aikaan peittämällä huilussa olevia reikiä sormilla, jolloin ”ehjän” putken pituus vaihtelee ja putkessa värähtelevän ilmapatsaan koko sen myötä muuttuu (urkujen rakenteiden perusteiden tunnilla opittua tämä). Säveltasoihin vaikuttaa putken pituuden säätelyn lisäksi alaspäin kapeneva muoto (joka lisää äänialan laajuutta) ja poraus, sekä reikien että putken. Ja siitä porauksesta en sitten tajuakaan mitään, äkkiseltään nimittäin tuntuu siltä, ettei reikien tukkimisjärjestyksessä ole mitään logiikkaa! Joku insinööri osaisi varmaankin paremmin selittää mistä on kyse? Tai pääaineinen puhallinsoittaja?

Soittoteknisesti soitin on yllättävän haastava, siksi se osaamattomissa käsissä ja hönkäilyissä vinkuu. Hyvä soittoasento on täysin rento, huilua ei puristeta sormilla eikä suulla, hartiat ovat rennot ja huilu lepää alahuulen ja oikein käden peukalon ja pikkusormen tukemana. Ilmaa tarvitaan vain vähän ja todellinen haaste on pitää yllä rauhallista ja tasaista uloshengitystä. Laulajana olen sitä treenannut jo aika paljon, mutta yllättävän vaikeaa se silti on. Repertuaarin suhteen en näin aloittelijana ole vielä päässyt kovinkaan pitkälle, mutta Suomen Nokkahuiluseura ry:n nettisivuilla kerrotaan, että se ”tunnetaan erityisesti periodi-instrumenttina, jonka ohjelmisto koostuu 1500–1700-lukujen musiikista. Lisäksi nokkahuilulla on kiistaton asema myös modernina taidesoittimena: suurimman osan nokkahuilulle kirjoitetusta ohjelmistosta muodostaa aikamme musiikiksi luokiteltu 1950-luvun jälkeen sävelletty taidemusiikki.” Jos on yhtään perehtynyt 1900-luvun klassiseen musiikkiin, voi vain kuvitella mitä aarteita sieltä löytyy!

VINKKI: Jos haluaa perehtyä hyvään nokkahuilunsoittoon lähemmin, siihen tarjoutuu oiva tilaisuus 11.10 Helsingin Barokkiorkesterin Musiikkitalon konsertissa!

Kirjoittaja Milla Nissinen opiskelee Sibelius-Akatemiassa klassisen musiikin osastolla pääaineenaan kirkkomusiikki

Elokuva-arvostelu: Häiriötekijä

Kauhua. Pelkoa. Puhdasta vastenmielisyyttä. Absurdeja tilanteita ja kieroaa huumoria. Tätä kaikkea ja katsojan hoksottamista riippuen ehkä vähän muutakin tarjoaa Aleks Salmenperän uutuuselokuva Häiriötekijä (2015).

Jos etsit elokuvaelämystä, joka ei jätä kylmäksi, tämä on sellainen. Useista lyhytelokuvan kaltaisista osista koostuvasta kokonaisuudesta on vaikea saada otetta, eikä se ehkä liene tarkoitukseen. Kuten jo nimi paljastaa, näillä osilla on vain yksi yhteinen nimittäjä: sinänsä uskottaviin tarinoihin sisältyy aina jotain sellaista, jonka voi helposti päätellä häiriötekijäksi. Vai voiko töölöläiskaksion seinän takaa kuuluvia, selittämättömiä ja vain yhden ihmisen kuultavissa olevia ääniä tai metsäläismiehen ja hienostorouvan orgioita illallispöydässä muuksi väittää? Tai riivattua kartanonrouvaa? Niinpä. Ja tämä kuvaus oli vain pintaraapaisu siitä, mikä pimeään teatteriin uskaltautuvaa odottaa.

Kuten niihin monet uutuuselokuvat, myös Häiriötekijä on kuorrutettu viihdemaa- ilman kirkkaimmilla tähdillä. Mutta toisin kuin usein, tässä yhteydessä se ei ole lainkaan huono asia. Elena Leeve, Eero Ritala, Jani Volanen, Elina Knihtilä ja monet muut istuvat lukuisiin erilaisiin hahmoihinsa niin uskottavasti, että ne alkavat vaikuttaa lähes todellisilta. Erityismaininnan ansaitsee Tommi Korpela, joka suoriutuu karskeista hahmoistaan luonnonlahjakkuudella, eikä matalasta äänestä ja jyhkeistä kasvopiirteistä ole ainakaan haittaa.

Valitettava tosiasia on, että parasta Häiriötekijässä ovat juuri näyttelijät ja tietty yllätyksellisyys. Elokuvan tapahtumat eivät herätä ajatuksia niinkään kekseliäisyydellään kuin ahdistavuudellaan. Tai sitten kyse on vain siitä, että tämän jutun kirjoittajan huumorintaju ei riitä ymmärtämään, mitä hauskaa on genitaalien leikkelyssä tai hulluuden partaalla horjuvassa miehessä, joka luulee olevansa iso vauva ja hautoo selvästi itsetuhoisia ajatuksia. On toki sanottava, että oikeasti hauskojakin kohtauksia löytyy, mutta ne pyyhkiytyvät nopeasti pois katsojan saadessa silmiensä eteen edellä mainitun kaltaisen tapahtuman, ja hänet valtaa halu kääntää päänsä pois ja sulkea silmänsä. Valitettavasti säkkipimeästä salista oli turha edes yrittää paeta kesken esityksen vaikka mieli olisi välillä tehnyt.

Elokuvan synopsiksessa hehkutetaan varsin voimakkaasti parin vuoden takaista teatteriversiota. Vaikka näyttelijät ovatkin samat ja osaavat asiansa, tuntuu teatterikappaleen (jota kirjoittaja ei ole nähnyt, eikä käy vertailua tekemään) maineella ratsastaminen teennäiseltä ja tarkoitushakuiselta yritykseltä kerätä filmille katsojia. Tietenkin positiivinen ennakkohype, laadukas näyttelijäkaarti ja kiinnostava nimi niitä tuovat, mutta tällainen markkinointi ei välttämättä kannata. Silloin kun käy helposti niin, että odotukset kasvavat liian suuriksi, ja valojen jälleen syttyessä tyhjään teatteriin yleisö poistuu hiljaa - yhtä hämmentävää pettymystä rikkaampana.

Ubi sunt qui ante nos fuerunt?

Uusi lukukausi alkaa. Fukseja, rapuja kymäläisten kanssa, taas uusia fukseja. Hanhet harjoittelevat muodostelmalentoa Viikin peltojen yllä. Liian paljon rasteja ja iltoja, päällekkäisyyttä ei voi välttää. Haalariväki hullaantuu uudesta vapaudestaan.

Sarvi herää horroksestaan. Savolaisia. Ilta synkkenee, taivas itkee, lehdet kalpenevat ja tippuvat kuolleina maahan. Kesän viime hetket tiivistyvät Vallilan puiden latvuksiin tuhansien laulujen lintuparvina ja ovat yhtäkkiä poissa. Myöhemmin on aikaa juhlistaa kesän runsauden muistoa praasniekoilla mässäillen. Karjalanpaisti opettaa kärsivällisyyttä.

Kylmää ja pimeää kuin ajatuspaja Liberan väen sydämissä. Kadut tulvivat, räntä tekee tuttavuutta. Onneksi osakunnalla tunnelma on lämmin ja yliopistolla tiedon valo yhä loistaa, vaikkakin lepattaen, sillä kylmä tuuli käy Senaatintorin toiselta laidalta. Itsenäisyyspäivä kulkueineen. Jos ei ole ollut lipunkantaja tai airut, ei ole elänyt. (Tarjoudu vapaaehtoiseksi heti ensi tilassa.) Joskus tosin mietityttää, miksei tässä maassa järjestetty kansallista juhlapäivää kesälle kuten länsinaapurissa. Täällä polkagrisikin on Kouvolan lakritsia – eikä sitä voi vastustaa. Joulukin, sukulaiskierrat, abikierrat.

Toinen puoli lukukautta. Tässä vaiheessa jotkin tuoret opiskelijat alkavat jo ounastella, että juhlien perimmäinen tarkoitus ei ole päästä mahdollisimman kovaan humalaan. Toisilla ei ole ehkä toivoakaan. On kylmä, sillä vaikka Helsinki onkin etelässä, viima mereltä kompensoi. Meri on synkkä, hyytävä ja murheellinen. Asunnonvälittäjät eivät sitä turhaan ylistä. Talvi yllättää viimeistään nyt autoilijat. Jos hyvin käy, koko kaupunki ajautuu kaaokseen valtavassa lumimyräkässä, mutta liikoja ei parane toivoa. Nietokset kaunistavat betonilähiötkin.

Vuosijuhlat. Frakki, konferenssi, Kappeli. Ainutlaatuinen tunnelma. Juhlien jumalainen kausi, jonka päättää itseoikeutetusti vappu. Lyyrassa kiiltää kulta. Kevät saapuu samalla kuin varkain. Taasko lukukausi lähenee loppuaan? Ihmiset kirmaavat sorvin äärelle, kotiin, kaukomaille, kuka minnekin. Osakunta hiljenee. Näinköhän sitä on taas vuoden viisaampi?

Vaan kesällä on valoa, lämpöä, mahdollisuuksia. Tilaa hullutuksille, ehkä jopa tervikselle. Elämä on tässä, miksi ei siis siitä nauttisi. Syksyllä on taas hyvin aikaa valvoa yötä myöten pimeyttä ja deadlineja murehtien.

Posti Green

Pieni Puukello
ISSN 0359-1271

Painos
300

Julkaisija
Helsingin yliopiston Karjalainen Osakunta

Toimituskunta
Janne Kangaskesti
Kaisa Kortelainen
Santeri Matikka

Päätoimittaja
Tatu Räsänen
tatu.rasanen@helsinki.fi

Ilmestyminen
Neljä kertaa vuodessa

Toimitussihteeri
Emmi Uutela
emmi.uutela@helsinki.fi

Kansikuva
Juho Myyryläinen

Painopaikka
Picaset Oy, Helsinki

**Pieni Puukello saa HYY:n
järjestölehtitukea**